

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ARVIO KULTTUURIN
JA LUOVAN TALOUDEN TOIMINTAEDELLYTYKSISTÄ
KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN ALUEELLA
(vv. 2011 - 2012 tilastojen pohjalta)

KOLMANNEN SEKTORIN TOIMINTA JA VAIKUTTAVUUS

Etelä-Karjala
ja
Kymenlaakso

31.1.2014

ARVION TOIMEKSIANTO

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen välisessä toiminnallisessa tulossopimuksessa vuodelle 2013 sovittiin arvion laatimisesta kulttuuritoimijoiden ja luovan talouden toimintaedellytyksistä.

Arvion tavoitteena on tuottaa tietoa taiteen, kulttuurin ja luovien alojen **kolmannen sektorin** toiminnasta ja sen vaikuttavuudesta. Kolmannella sektorilla tarkoitetaan yksityisen ja julkisen sektorin sekä perheiden väliin jäävää yhteiskunnallista sektoria, jonka tunnuspiirteitä ovat voittoa tavoittelemattomuus ja organisaatioiden tai ryhmien sosiaaliset ja yhteiskunnalliset tavoitteet. Toimijoita ovat pääosin yhdistykset ja säätiöt. Arvion tietoja on tavoitteena hyödyntää alueellisessa ja valtakunnallisessa kehittämistoiminnassa ja rahoituspäätösten valmistelussa.

Tilastoaineistona on käytetty opetus- ja kulttuuriministeriön tilastoja, taiteen edistämiskeskuksen tiedostoja, Teatterin tiedotuskeskuksen tilastoja harrastajateattereista 2010, Sulasolin vuosikertomusta 2012, Taito ry:n tilastoja 2012 sekä Suomen Kulttuurirahaston vuonna 2013 teettämää kyselytutkimusta suomalaisten suhteutumisesta taiteeseen ja kulttuuriin. Tietoja on täydennetty alueen kulttuuritoimijaverkostolle suunnatuilla kyselyillä, yhdistysrekisterin tiedoilla ja alueen taiteen edistämiskeskuksen asiantuntemuksella.

Arvion kokoaja:
Eija Karhatsu
Toiminnanohjauspäällikkö
Kaakkois-Suomen ELY-keskus/ETOK

1. Keskeiset kolmannen sektorin toimijat

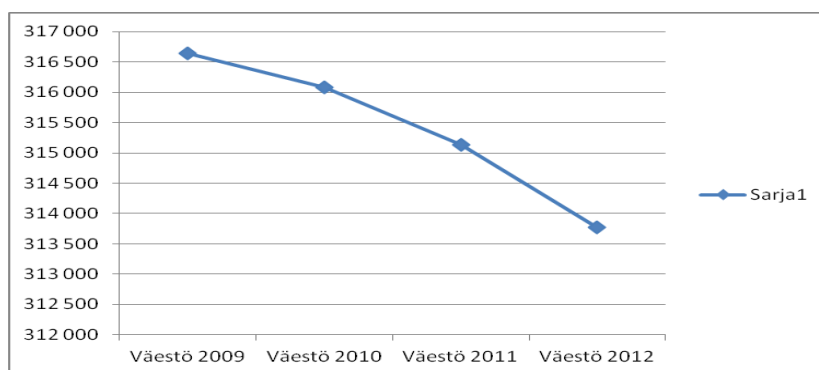
Arvion kohteena olevan ajanjakson jälkeen on luovien alojen sektorilla tapahtunut paljon muutoksia; hankemäärä ja –aktiivisuus on kasvanut, samoin toimijatahojen yhteistyö ja tiedonvälitys on vilkastunut sekä matkailun ja kulttuurin yhteistyö on lisääntynyt.

ELY-keskus nimesi alueelleen 30.8.2012 kulttuurin kehittämisfoorumin, joka koostuu julkisen sektorin toimijoista ja pyrkii edistämään työllisyyttä ja yritystoimintaa verkoston käytävissä olevin keinoin. Lisäksi koottiin foorumitoimintaan osallistuttamista ja tiedonvälitystä varten laaja sähköposti-jakelulista alan toimijatahojen yhteyshenkilöistä, kolmas sektori mukaan lukien.

ELY-alueella kulttuurin toimikentässä on edelleen haasteena tarjonnan, aktiivisuuden, yritystoiminnan ja työllisyyden lisääminen. Kulttuurista saatava arvonlisäys voisi olla resursseihin nähden huomattavasti nykyistä suurempi.

Kun toimintaa ja volyyymia verrataan väestöosuuteen, joka on 5,8 %, saadaan kuva siitä, miten ko. muuttuja suhteutuu koko maan vastaavaan arvoon. Näin muodostuu yksinkertainen kuva siitä, mitkä toiminnot ovat alueella keskimääräistä voimakkaampia tai laajempia ja missä toiminta on vähäisempää.

Kaakkois-Suomen väestökehitys 2009-2012:

Kaakkois-Suomen väestö on vähentynyt neljässä vuodessa 0,9 % vuoden 2009 tasosta. Vähentymisen jatkuu edelleen, tosin hitaampana. Muuttotappiokaupunkeja ovat edelleenkin Imatra, Hamina ja Kouvola. Lisäystä 0,1 %:n verran tapahtui vuonna 2013 Kotkassa. Lappeenrannassa lisäys oli samana vuonna 0,4 %:n luokkaa.

Toimijoita on kummassakin maakunnassa suhteellisen samanlainen määrä aluekokoon ja väestömäärään verrattuna. Vilkkainta toiminta on musiikin, museotoiminnan ja harrastajateatterin aloilla, missä volyymit ylittävät väestöosuuden. Myös käsityöharrastuspaikkoja on huomattava määrä, mutta kävijämäärät jäivät huomattavasti alle maan keskitason.

Alueella on harrastusyhdistysten lisäksi useita nuorisoseuroja, jotka järjestävät säännöllisesti kulttuuritoimintaa, mm. kesäteatteriesityksiä ja konsertteja. Jotkut nuorisoseurat toimivat tapahtumajärjestäjinä. Kyläyhdistysten toiminta on kulttuuripainotteista, toiminta tähtää useimmiten kylien viihtyisyyteen ja vapaa-ajan viettomahdollisuuksien lisäämiseen kylissä.

Paikallismuseot ovat jakaantuneet melko tasaisesti maakuntien kesken. Etelä-Karjalassa oli yhteensä 15 museota ja Kymenlaaksossa 19. Eniten kävijöitä Kymenlaaksossa oli RUK-museossa (6907 kävijää), Karhulan ilmailukerhon lentomuseossa (4000 kävijää) ja Pioneerimuseossa (2206 kävijää). Etelä-Karjalan alueen vilkkain oli Lemin kotiseutumuseo, jossa oli monipuolista toimintaa ja eniten kävijöitä (8000 kävijää) maakunnan paikallismuseoista. Lemin kotiseutumuseon valtti on perinneruoka särä, joka on hyvin suosittu sekä alueen että

matkailijoiden keskuudessa (<http://www.museosara.fi/>). Ruokolahden kotiseutumuseon kävijämäärä oli maakunnan toiseksi korkein (4000). Etelä-Karjalassa oli talkootyön tekijöitä lähes 40 % enemmän kuin Kymenlaaksossa, jossa puolestaan oli palkattuja työntekijöitä (11) yksi enemmän kuin Etelä-Karjalassa. Kaikkiaan paikallismuseotoiminta oli molemmissa maakunnissa vilkkaampaa kuin maassa keskimäärin. Tyypillisiä tapahtumia teemanäyttelyjen lisäksi olivat teatteriesitykset ja konsertit, taidenäyttelyt, seminaarit, talkoot ja perinneypäivät.

Kaakkois-Suomen 22 harrastajateatterista Kymenlaakson alueella sijaitsee 16. Niillä oli yhteensä 58 näytelmää, joista 43 oli Kymenlaakson teattereissa. Vilkkainta toiminta oli Kuusankosken teatterissa, jossa oli 13 näytelmää ja 17,3 % koko alueen kävijämäärästä. Karhulan työväennäyttämö ja Haminan teatteri olivat toisella tilalla kävijämäärässä, jotka olivat n. 14,5 % luokkaa molemmissa. Etelä-Karjalan teattereista Imatralla oleva Teatteri IRTI oli ylivoimaisesti maakunnan vilkkain 7 näytelmällään. Maahanmuuttajapariskunnan Imatralla luoma Mustan ja Valkoisen teatterifestivaali on järjestetty vuosittain vuodesta 2004 hyvin monipuolisena. Mustan ja valkoisen teatteriyhdistyksen festivaalin sivujen osoite on: <http://www.kulttuuri.org/>. Nuorisoseurojen teatteritoiminta on Etelä-Karjalassa erittäin aktiivista. Saimaan Nuorisoseurat eli alueellinen keskusorganisaatio julkaisee näytöksistä vuosittain kalenteria. Lappeenrannassa aika valtakunnallisesti harvinainen kaupunkinuorisoseura, Nuorisoseura Rajan Nuoret ry. Se on yksi Suomen parhaista kansantanssin parissa toimivista nuorisoseuroista ja sikäli harvinainen nuorisoseura, että jäsenistä n 90 % on alle 30-vuotiaita (www.rajanuoret.com)

Alueen kävijämäärät jäivät kaikkiaan huomattavasti pienemmäksi kuin Kymenlaakson alueella. Kaikkiaan katsojien määrä (9,61 %) ja esityskertojen määrä (9,77 %) ylittävät huomattavassa määrin väestöosuuden määrän.

Musiikin ja teatterin alalla maan keskitason selkeästi suuremmat katsojamäärät ja talkootyön määrät suhteessa koko maan määriin ovat osoitus asukkaita aktivoivasta vaikutuksesta. Sulasolin vuosiraportin 2012 mukaan musiikkiyhdistysten määrä on Kaakkois-Suomessa yhteensä 25, mikä on 7,25 % maan koko määrästä. Yhdistysrekisterin mukaan Etelä-Karjalassa on 34 ja Kymenlaaksossa 39 rekisteröityä musiikkialan yhdistystä (yhteensä 73 Kaakkois-Suomessa). Lisäksi alueella on muutamia kannatusyhdistyksiä, jotka ei itsellään ole esiintymistoimintaa. Kymenlaaksossa toteutettava kansainvälinen Uno Klami -sävellyskilpailu järjestetään joka toinen vuosi ja julkistetaan kaikissa Pohjoismaissa ja Euroopan Unionin jäsenmaissa. Suositun kilpailun tarkoituksena on tuoda esille ja edistää eurooppalaista nykysäveltäjä ja säveltäjien työtä akateemikko-säveltäjän Uno Klamin nimellä.

Etelä-Karjalassa kuoro- ja orkesteritoiminnalla on pitkät perinteet. Imatra Big Band festival ry järjesti vuoteen 2012 mennessä 29 vuotuisia musiikkifestivaalitapahtumaa, jotka ovat kasvaneen viikon mittaisiksi. Uusi tapahtuma on mm. Kontufolk. Kooltaan mittava tapahtuma Lemminkisen musiikkipäivät toteutetaan nykyään suurelta osin paikallisten asukkaiden tallovoimin. Kaakkoissuomalaisen yhdistysten esityskertoja oli kaikkiaan 6,75 % Koko maan esiintymisten määrästä.

Käsi- ja taideteollisuusyhdistyksillä on paljon toimipisteitä, mutta niitä käytetään paljon vähemmän kuin väestön määrä edellyttäisi. Etelä-Karjalassa on 5 toimipistettä ja Kymenlaaksossa 3, sivupisteet mukaan lukien, mikä on yhteensä hieman vajaat 7 % maan kokonaismäärästä. Myyntipisteitä ja myymälöitä on Etelä-Karjalassa yhteensä 4 ja Kymenlaaksossa 2, mikä on yhteensä 9 % maan määrästä.

Kaakkois-Suomessa toimii kaksi maan kymmenestä valokuvakeskuksesta; yksi sekä Etelä-Karjalassa ja yksi Kymenlaaksossa. Niiden kävijämäärät jäivät kuitenkin pienemmäksi kuin mitä alueen väestömäärä edellyttäisi. Lappeenrannan valokuvakeskuksessa oli noin puolet (2600 kävijää) siitä kävijämäärästä mitä Kotkan valokuvakeskuksen (5450 kävijää) näyttelyssä oli vuonna 2009. Kotkassa toiminta oli jatkunut jo pitempään, mutta Lappeenranta oli

vasta aloittamassa ja hakemassa entistä näkyvämpää toimipaikkaa. Molemmat keskuksset ovat volyymiltaan pieniä, Lappeenranta 2. pienin ja Kotka 4. pienin koko maan keskuksista. Lappeenrannan keskuksessa oli kuitenkin lähes kolminkertainen näyttelyiden määrä Kotkaan verrattuna ja huomattavasti yli maan keskimääräisen näyttelymäärän.

Taiteilijaseuroja alueella on yhteensä kolme, mikä on hieman yli väestöosuuden. Seurat ovat jäsenmäärältään pieniä, mutta toiminta on aktiivista. Kaakon taide on taitelijaseurojen yhteinen kehittämishanke, jonka osana ovat mm. taidelainaamot. Se on valtakunnallisestakin näkökulmasta innovatiivista toimintaa. Lisätietoja toiminnasta löytyy sivulta <http://www.kaakontaide.fi/> Kymenlaaksossa toimivan Kulttuuriosuuskunta Bertan toiminta painottuu kulttuurialojen yhteistyön alueelliseen kehittämiseen. Tavoitteena on muodostaa pienistä kulttuurialojen toimijoista suuri ja näkyvä kokonaisuus, joka tarjoaa monipuolisia palveluja niin jäsenilleen kuin osuuskunnan ulkopuolellekin. Bertta toimii työkaluna freelancereille.

Kymenlaaksossa asui vuoden 2012 lopussa yhteensä 6411 ulkomaan kansalaista, joista 43 % oli venäläisiä. Äidinkieliä oli yhteensä 79. Maahanmuuttajien alueelle integroimiseen ja aktivoimiseen tähtäviä yhdistyksiä on jokaisella seutukunnalla. Kouvolassa maahanmuuttajilla on oma toimipiste, jossa on kahvila, kerhotiloja sekä myyntiä käsi- ja taideteollisuustuotteille. Toiminta on suhteellisen suuren maahanmuuttajaväestön takia melko vireää. Kotkassa on huomattavan paljon aktiviteetteja maahanmuuttajille, myös kulttuuritoimintaa. Kotkassa vuonna 2007 toimintansa aloittanut Kaakon Kulttuurimylly ry edistää yritystoimintaa ja järjestää erityisesti nuorille monikulttuurista harrastus-, näyttely ja ohjelmatoimintaa musiikin ja kuvataiteen sekä teatterin alalla. Seudun maahanmuuttajaväestöstä suuri osa on kotoisin Venäjältä.

Vuoden 2012 lopussa Etelä-Karjalassa asui 4179 ulkomaan kansalaista, joista 56 % oli venäläisiä. Kansallisuuksia oli 95 ja äidinkieliä 76. Lappeenrannan Venäjä-Klubi ry on avoin kaikille alueen venäläisille sekä muille, jotka haluavat tutustua venäläisiin ja kehittää omaa venäjänkielen taitoaan. Toimintatapoja ovat kerhotoiminta, retket, konsertit sekä eri kulttuuritapahtumat. Klubi toimii pääasiallisesti venäjän kielellä. Etelä-Karjalassa on myös maahanmuuttajista itsestään lähtevää toimintaa ja aktiivista kansainvälisten opiskelijoiden omaehtoista toimintaa, joka ei ole järjestäytynyttä. Multicultural Club rekisteröityi vuonna 2013 ja se toimii englannin kielellä ja on tarkoitettu sekä maahanmuuttajille että alueen kantaväestölle. Se toimii yhteistyössä Momentin - Etelä-Karjalan monikulttuurisen palvelukeskuksen kanssa, jonka tiloissa toimii Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden maahanmuuttopalvelut. Luovien alojen kehittämishankkeita on toteutettu Etelä-Karjalassa muiden toimijoiden kuin kolmannen sektorin toimesta, mutta se on ollut aktiivisesti mukana osallistujana. Leaderhankkeissa kolmas sektori on ollut mukana.

Lähdetilastoissa mainittujen toimijoiden lisäksi Kaakkois-Suomen alueella on suuri joukko muita rekisteröityjä toimijoita, joiden toiminta ulottuu joko enimmäkseen tai kokonaan kulttuurialalle. Toimijoita on alueen kokoon ja väestömäärään nähden erittäin suuri joukko, toiminta saattaa olla jopa päällekkäistä. Haasteita ovat yhteistyön rakentaminen ja toiminnan koordinointi.

Liitteenä 1. on luettelo alueen rekisteröidyistä toimijoista. Luettelosta on jätetty pois mm. poliittiset järjestöt.

2. Kolmannen sektorin rahoitus

Vuonna 2012 valtion rahoituksesta kohdistui 0,34 % Kaakkois-Suomen alueelle. Se on merkittävästi pienempi kuin alueen väestön osuus koko maan väestöstä (=5,8 %). (Väestöosuutta voidaan käyttää kuvaavana vertailulukuna volyymeja laskettaessa.)

Alueellisen taidetoimikunnan rahoituksen osuus jäi vuonna 2012 myös väestöosuutta pienemmäksi, ollen 4,9 %.

Vuonna 2012 opetus- ja kulttuuriministeriön kautta tulevan valtion rahoituksen määrä oli merkittävästi alle väestöosuuden ollen Kaakkois-Suomen alueella ainoastaan 0,21 %

Kolmas sektori on hakenut ja saanut EU-hankerahoitusta kaikkiaan hyvin vähän luovien alojen hankkeisiin. Kaikkiaan päättyvällä EU-ohjelmakaudella kolmannen sektorin alueelliset kulttuurihankkeet ovat saaneet tukea priorisoidusti, erityisesti Leader-toiminnan kautta. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on rahoittanut vuonna 2012 kaksi kolmannen sektorin toteuttamaa hanketta, joiden voidaan katsoa olevan pääosin kulttuurihankkeita. EU:n ja valtion rahoitus niihin on yhteensä 329 109 €.

Kolmannen sektorin saaman rahoituksen lisäksi seudullinen yrityspalvelu sai lisäksi yhdelle hankkeelle EU:n ja valtion rahoitusta yhteensä 640 000 luovien alojen yritystoiminnan edistämiseen vuosina 2008–2012. Hankkeessa syntyi 28 uutta työpaikkaa ja 29 uutta yritystä luoville aloille. Vuosien 2011–2012 EU:n ja valtion rahoitus hankkeelle oli 195 376 €.

Uuden ohjelmakauden myötä hankerahoituksen mahdollisuudet kulttuurin ja luovan talouden alalle vähenevät merkittävästi.

3. Kolmannen sektorin vaikutus alueella

Kolmannen sektorin toimijoilla on perinteisesti ollut hyvin asukkaita aktivoiva ja sitä kautta syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus, erityisesti maahanmuuttajaväestön keskuudessa. Maahanmuuttajien yhdistyksillä näyttää olevan suuri vaikutus luovien alojen yritystoiminnan edistämiseen. Maahanmuuttajaväestön valtaväestöä vaikeampi työllistyminen palkkatyöhön vaikuttaa yritystoiminnan käynnistämiseen.

Kolmannen sektorin toiminta on vireää sekä haja-asutusalueella että asutuskeskuksissa. Nuorisoseurat ja kyläkoulut ovat perinteisesti olleet tapahtuma- ja kokouspaikkoja. Yhdistyksiä on paljon ja toiminta pirstaloituu. Kyläkouluista valtaosa on jo lakkautettu, mutta osa niistä toimii kokootumistilana, joita on myös seurantaloilla. Nähtäväksi jää miten toimintaan vaikuttaa esim. lakkautettujen kyläkoulujen tilojen käyttötarkoitusten muuttuminen.

Kolmas sektori toimii kulttuurialalla lähes yksinomaan talkoovoimin. Museot käyttävät jonkin verran palkkatyötä, erityisesti kesäisin kun matkailukausi on vilkkaimmillaan. Alan kohteiden kävijämäärät ovat pieniä. Kiinnostavia ja hyvin hoidettuja kohteita on paljon ja niiden hyödyntäminen osana matkailupalveluja on haastava kehittämiskohde. Kulttuurikohteet sijaitsevat hajallaan eikä niiden välille ole oikein syntynyt toimivia vahvoja yhteyksiä, joita voisi täysipainoisesti hyödyntää matkailupalvelujen kehittämisessä. Potentiaalia siis on mutta yhteistyö on toimimatonta ja hajanaista.

Yhdistykset ovat pieniä eikä niillä ole pää- tai edes mainittavan sivutoimisia tekijöitä, joten toiminta on usein satunnaista ja pysyy harrastajapohjalla.

Muutamilla yhdistyksillä on ollut mahdollisuus, rohkeutta ja osaamista toteuttaa pienimuotoisia EU-osarahoitteisia hankkeita. Verkottuminen hanketoiminnassa muiden, isompien toimijoiden kuten esim. koulutuksen ylläpitäjien tai yritysten kanssa on vähäistä. Samoin eri taidealojen yhdistysten verkottuminen on vähäistä, mutta se on kuitenkin jo alussa, joskaan sen vaikutuksia ei ole vielä nähtävissä.

Kysely alueen kulttuuritoimijoille tuotti tuloksena liitteessä 4. olevan arvion alueen vahvuuksista ja heikkouksista. Kysely kohdistettiin laajalle alueelliselle verkostolle, joka käsittää kuntien kulttuuritoimen, kulttuurialan kouluttajien, seudullisten yrityspalvelujen, yhdistysten, kehittämishankkeiden ja taiteen keskustoimikunnan alueorganisaation edustajia.

Suomen Kulttuurirahaston tutkimus 2013:

Suomen Kulttuurirahaston teettämä kyselytutkimus kartoitti suomalaisten suhdetta taiteeseen ja kulttuuriin. Etelä-Karjalassa asuvat pitävät tärkeänä, että omalla asuinpaikkakunnalla on tarjolla laaja valikoima erilaisia kulttuuripalveluita. Kulttuurin kuluttamisen esteistä eteläkarjalaiset nostavat keskimääräistä useammin esiin vähäisen tarjonnan tai puutteellisen tiedonsaannin.

Kymenlaaksossa muut harrastukset koetaan suurimmaksi esteeksi kulttuurin kuluttamiselle. Kymenlaaksolaiset ovat kuitenkin keskimääräistä innokkaampia matkustamaan kulttuurin perässä verrattuna koko maahan.

Liite 1.

Kaakkois-Suomen kulttuurialan yhdistykset ja säätiöt 2013**Järjestöt ja yhdistykset, Etelä-Karjala:**

ASAradiomuseo -yhdistys ry
 Balettiyhdistys attitydi ry
 D.E.D. Europaeus seura
 Eteläkarjalaiset Tapahtumat ry
 Ruokolahden taideyhdistys ry
 Eesti Selts ry
 Elävä Linnoitus ry
 Teatteriyhdistys KESY ry
 Välijoen nuorisoseura Riento ry.
 Ylämaan nuorisoseura ry
 Etelä-Karjalan arkeologian harrastajat Jatuli ry
 Etelä-Karjalan Estradi ry
 Etelä-Karjalan karjalaisseurojen piiri ry
 Etelä-Karjalan Lotta Svärd -perinne ry
 Etelä-Karjalan Maakuntakuoro ry
 Etelä-Karjalan Oopperayhdistys ry
 Etelä-Karjalan Orkesteriyhdistys ry
 Etelä-Karjalan Puunsorvaajat ry
 Etelä-Karjalan Suomi-Ranska yhdistys ry
 Etelä-Karjalan Taiteilijaseura ry
 Etelä-Karjalan Vanhat Ajoneuvot ry
 Etelä-Karjalan Wiipuri-seura ry
 Honkakylän kauppamuseo ry.
 Imatra Big Band Festival ry
 Imatran harmonikkayhdistys ry
 Imatran henkilöstön musiikkilyhdistys ry
 Imatran kameraseura ry
 Imatran kotiseutuyhdistys ry
 Imatran matkailuyhdistys ry
 Imatran muusikot ry
 Imatran nuorisoteatteri II ry
 Imatran taideyhdistys ry
 Joutsenon Kalevalaiset Naiset ry

 Joutsenon kotiseutuyhdistys

 Joutsenon naislaulajat ry
 Kaakkois-Suomen Ilmailumuseoyhdistys ry
 Kaakkois-Suomen Taidekäsityöläiset Täky ry
 Kaakon Karjalaiset ry
 Kanavansuun perinnelaivatelakkayhdistys ry
 Karelia-seura ry

Järjestöt ja yhdistykset, Kymenlaakso:

Anjalan-Inkeroinen kirkkokuoro ry
 Anjalankosken käsityöläiset ry
 Anjalankosken taideseura ry
 Anjala-seura ry.
 Art Circus Eterna ry
 Drum Circle Finland, Paukepiiri ry
 Elimäen nuorisoseura ry
 Elimäen puhallinorkesteri ry
 Elimäen taideseura ry
 Elimäen Vilppulan nuorisoseura ry
 Elokuvaryhmä Edwin ry
 Etelä-Kymenlaakson Kalevalaiset Naiset ry
 Etelä-Kymenlaakson Suomi-Kreikka yhdistys ry
 Haapasaaren nuorisoseura ry
 Haapasaari-Seura ry
 Haminan rouvasväenyhdistys ry
 Haminan senioriteatteriyhdistys MamMatit ry
 Haminan Seudun Karjalaisseura ry
 Haminan taideseura ry
 Haminan Teatteriyhdistys ry
 Haminan Teinisirkus ry
 Hamina-Seura ry
 Heinlahden nuorisoseura ry
 Hietanan nuorisoseura sajastus
 Iitin kirjaston tuki ry
 Iitin Kotiseutuyhdistys r.y
 Iitin Musiikkijuhlayhdistys ry
 Iitin taideseura ry
 Inkeröisten musiikkilyhdistys ry
 Jaalan kotiseutuyhdistys
 Jaalan kädentaitajat ry
 Jaalan nuorisoseura ry
 Junnun Lauluseura ry
 Kaakkois-Suomen Kreikanystävät ry (kattaa koko Kaakkois-Suomen)
 Kaakon Kalevalaiset ry (kattaa koko Kaakkois-Suomen)
 Kaakon Luonto ja Kulttuuri ry
 Kaakon taideyhdistys ry (kattaa koko Kaakkois-Suomen)
 Kaakonkulman kulttuurimylly ry
 Kaakonkulman maahanmuuttajat Rodnik ry
 Kamarikuoro Kotka-Canto ry

Lappeenrannan Musiikkiopiston Vanhempainyhdistys ry
 Karjalan harmonikkaorkesteriyhdistys ry
 Karjalan Laulu-Veikot ry
 Kaukaan laulumiehet ry
 Kirjoittajayhdistys Paltta ry (kattaa koko Kaakkois-Suomen)
 Kitaramusiikki ry
 Konnunsuon nuorisoseura ry
 Konserttihovin kamarimusiikin kannatusyhdistys ry
 Kontufolk ry
 Korutaideyhdistys ry
 Lappeenrannan akateemiset mieslaulajat ry
 Lappeenrannan Harmonikkakerho ry
 Lappeenrannan Kalevalaiset Naiset ry
 Lappeenrannan Karjalakuoro ry
 Lappeenrannan Käsi- ja Pienteollisuusyhdistys ry
 Lappeenrannan Naislaulajat ry
 Lappeenrannan Suomi-Amerikka Yhdistys ry
 Suomi-Venäjä-Seuran Lappeenrannan osasto ry
 Särkisalmen nuorisoseura ry
 Taideyhdistys 80N ry
 Taideyhdistys Raakku ry
 Lappeenrannan Suomi-Saksa Yhdistys ry
 Lappeenrannan Taideyhdistys ry
 Lappeenrannan Teatterikerho ry
 Lappeenrannan Teekkarilaulajat ry
 Lappeenrannan Tuglas-seura ry
 Lappeenrannan Vaatetustyöntekijät ry
 Lappeenranta Big Band ry
 Lappeenranta Jazz-Club ry
 Lemin kotiseutuyhdistys ry
 Lemin musiikkiyhdistys ry
 Lemin nuorisoseura ry
 Luumäen Kangasvarren nuorisoseura ry
 Luumäen seurakuntakuoro ry
 Luumäen taideseura ry
 Merenlahden Nuorisoseura
 Moniammatilliset luovuusterapian asiantuntijat ry
 Montolan nuorisoseura ry
 Musiikkiyhdistys CR-sound ry
 Musiikkiyhdistys Pintailmiö ry
 Mustan ja Valkoisen Teatteri-yhdistys ry
 Heituinlahden nuorisoseura ry
 Niilin Helmet ry
 Nuijamaan Mieslaulajat ry
 Nuorisoseura Rajan Nuoret ry
 Parikkalan Kalevalaiset Naiset ry
 Rasilan nuorisoseura ry
 Ratsuväen Perinnesoittokunta ry
 Rautjärven kotiseutuyhdistys ry
 Kansainvälisen Uuno Klami-sävellyskilpailun kannatusyhdistys ry
 Karaoke Club Kouvola ry
 Karhulan ilmailukerho ry
 Karhulan Karjalaiset ry
 Korian pioneerien perinneyhdistys ry
 Korian Seudun Karjalaisseura ry
 Korvenkylän nuorisoseura ry
 Koti-Sippola ry
 Kotka Jazz ry
 Kotka Rock'n Blues ry
 Kotkan elokuvaajat ry
 Kotkan Karjalaisseura ry
 Kotkan Kestävän Musiikin Yhdistys ry
 Kotkan Kitaraseura ry
 Kotkan laulumiehet ry
 Kotkan musiikkiluokkien tuki ry
 Kotkan muusikot ry
 Kotkan Nuoret Jouset ry
 Kotkan Postimerkkikerho ry
 Kotkan seudun musiikkiopiston jousisoittajien tuki ry
 Kotkan seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys ry
 Kotkan Seudun Musiikkiopiston opettajat ry
 Kotkan Suomi-Amerikka Yhdistys ry
 Kotkan Taideseura ry
 Kotkan taiteilijaseura ry
 Kotkan Tallinna-Seura ry
 Kotkan valokuvakeskus yhdistys ry
 Kotkan Viuluviikarit ry
 Kouvola Big Band ry
 Kouvola Dixie-yhdistys ry
 Kouvolan kameraseura ry
 Kouvolan kansainvälinen kohtauspaikka ry
 Kouvolan Karjala-Seura ry
 Kouvolan kulttuurialan opettajat ry
 Kouvolan Laulu ry
 Kouvolan mieskuoro ry
 Kouvolan Musiikkiluokkien Tuki ry
 Kouvolan naiskuoro ry
 Kouvolan Seudun oopperayhdistys ry
 Kouvolan Seudun Suomi-Kreikka yhdistys ry
 Kouvolan Suomi-Amerikka yhdistys ry
 Kouvolan Suomi-Saksa Yhdistys ry
 Kouvolan Taideseura ry
 Kouvolan taiteilijaseura KOUTA
 Kouvolan työväen sekakuoro ry
 Kouvolan varuskuntasoittokunnan kilta ry
 Kuivalan nuorisoseura ry
 Kulttuuriosuuskunta Bertta
 Kulttuuritalit ry

Romanssimusiikin edistämisyhdistys ry
 Ruokolahden käsityöyhdistys ry
 Ruokolahden mieslaulajat ry
 Ruokolahden musiikkiteatteriyhdistys ry
 Ruokolahti-seura ry.
 Viihdekuoro Saimaa Song ry
 Saimaan Koru- ja KiviHarrastajat ry
 Saimaan kulttuuri- ja taideyhdistys SAIKU ry
 Saimaan Musiikki- ja Taidejuhlien Kannatusyhdistys ry
 Savitaipaleen Elävän Musiikin Asialla ry
 Savitaipaleen kotiseutuyhdistys
 Savitaipaleen Musiikinystävät ry
 Savitaipaleen valokuvaseura ry
 Simpeleen nuorisoseura ry
 South Carelia Immigrants and Refugees FO
 SuLaSoL Etelä-Karjalan piiri ry
 Suomen Big Band -yhdistys ry SBB ry
 Suomen kulttuurirahasto, Etelä-Karjalan rahasto
 Suomen Taidekuvausyhdistys ry
 Suomenniemen matkailuyhdistys ry
 Suomenniemen nuorisoseura ry
 Suomen-Poikien Perinneyhdistys ry
 Taipalsaaren Laulu-Veikot ry
 Taito Etelä-Karjala ry
 Tanssi taiteeksi ry
 Suomen Työväen Musiikkiliiton Karjalan Piirijärjestö ry
 Aholan nuorisoseura ry
 Lappeenrannan pelimannit ry
 Luumäen kirkonkylän nuorisoseura ry
 Nuorisoseura Harmonikka ry
 Taavetin nuorisoseura ry
 Taipalsaaren nuorisoseura ry
 Ihalan nuorisoseura ry
 Ilmeen nuorisoseura ry
 Kuokkalammin nuorisoseura ry
 Miettälän nuorisoseura ry
 Simpeleen nuorisoseura ry
 Tarkkolan nuorisoseura ry
 Uukuniemen nuorisoseura ry
 Vuoksenniskan nuorisoseura ry
 Kanta-Imatra Seura ry

 Lappeenrannan Kilta ry
 Kansanmusiikkiyhdytys Kipinä ry
 Suomi-Venäjä seura Imatran osasto ry
 Lappeenrannan Suomi-Venäjä seura ry
 Luumäen kotiseutuyhdistys ry
 Saimaan kameraseura ry
 Taipalsaaren kotiseutuyhdistys ry
 Imatra Dance ry
 Elokuva-kerho Pennittömät ry

 Kulttuuriyhdistys Antares ry
 Kulttuuriyhdistys Horisontti ry
 Kulttuuriyhdistys Kontrasti ry
 Kulttuuriyhdistys Kurkiaura ry
 Kuorsalo seuratalo ry
 Kuorsalo-Seura ry
 Kuusankosken Harmonikansoittajat ry
 Kuusankosken Kalevalaiset Naiset ry
 Kuusankosken Kamarilaulajat ry
 Kuusankosken Mieslaulajat ry
 Kuusankosken Taideruukki ry
 Kuusankosken taideseura ry
 Kuusankoski-seura ry
 Kuutsalon metsäkappelin tukiyhdistys ry
 Kymen Flamenco ry
 Kymen Jääkäripataljoonan Kilta ry
 Kymen tanssiyhdistys ry
 Kymenlaakson Kansanmusiikkiyhdistys ry
 Kymenlaakson Messut ry
 Kymenlaakson sukututkimusseura ry
 Kymijoen Lohisoitto ry
 Langinkosken Leidit ry
 LANGINKOSKISEURA ry
 Lauluyhtye OTTO ry
 Lempo ry
 Maassa Maan Tavalla ry (alue määrittelemätön)
 Miehikkälän kotiseutu- ja matkailuyhdistys ry
 Mieskuoro Kisailijat ry
 Mikä? Teatteriyhdistys ry
 MMM-Videoframe25 ry
 Mogenpört ös byaförening rf
 Muistojen talo
 Muistojen talon kannatusyhdistys ry
 Musiikkiyhdistys Kymi Contento ry
 Myllykosken Karjala-seura ry
 Myllykosken Kirkkokuoro ry
 Neuvo-teatteri yhdistys ry
 Niemelän kotimuseo -yhdistys ry
 Pekkas-ryhmä ry
 Pihlajan Vpk ry
 Pioneeriaselajin Liitto ry
 Pohjois-Kymen kulttuuri- ja terapiatyön kannatusyhdistys
 Pohjois-Kymenlaakson Asehistoriallinen yhdistys ry
 Pro Sunila ry
 Puukkojunkkarit ry
 Pyhtään taideseura ry
 Pyterlahden kulttuurikyläyhdistys ry
 Rannantaikaa väki ry
 Ratapihan rytinä ry
 Ratulan seuratalon kannatusyhdistys

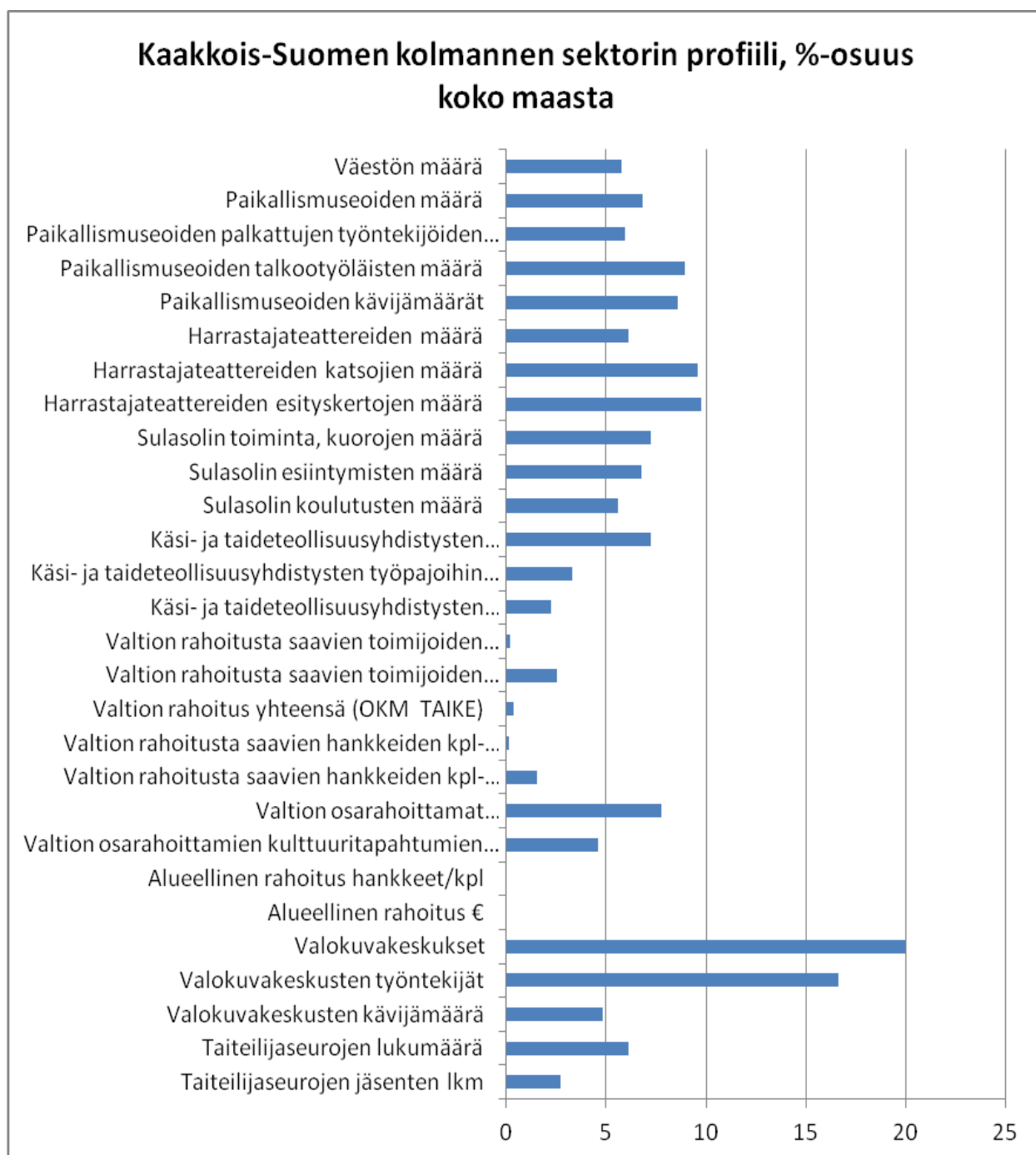
Imatran Seudun Karjalaiset ry
 Imatran Seudun Kalevalaiset ry
 Konserttihovin tuki ry
 Kulttuurin Vuoksi ry
 Masmoudi ry
 Musiikkikilta -65 ry
 SorMilla ry
 Viihdekuoro Karelia Singers ry
 Vuoksen Mieslaulajat ry
 Vuoksen Videokerho ry
 Lappeenrannan Venäjä-Klubi ry
 Imatran Seudun arjalaiset ry
 Joutsenon Karjalaiset ry
 Luumäen Karjalaseura ry
 Parikkalan Karjalaseura ry
 Simpeleen Karjalaseura ry
 Taipalsaaren Karjalaisseura ry

Säätiöt:

Ankkapurhan teollisuuseumeosäätiö
 Ankkapurhan kulttuurisäätiö
 Jaalan kotiseutusäätiö
 Jääski-säätiö
 Kouvolan putkiradiomuseo-säätiö
 Kotkanniemi-säätiö

RUK:n oppilaskunnan kannatusyhdistys ry
 Salpalinjan perinneyhdistys ry
 Sippolan Kirkkokuoro ry
 Sound of Art ry
 SuLaSoL Kymenlaakson piiri ry
 Suomen kulttuurirahasto, Kymenlaakson rahasto
 Suomen Naivistit ry (toiminta valtakunnallista)
 Suomenlahden Kulttuuriperinnesseura ry
 Suomi-Unkari Seuran Kotkan osasto ry
 Suomi-Venäjä Seuran Kotkan osasto ry
 SävelSiskot ry
 Taidekeskus Salmela Oy
 Taito Kymenlaakso
 Tammion kotiseutuyhdistys ry
 UNISONO ry (alue määrittelemätön)
 UUNO KLAMI-SEURA ry
 Uusi Teatteri Utti
 Valkealan Karjalaseura ry
 Valkealan Kirkkokuoro ry
 Valkealan kirkonkylän nuorisoseura ry
 Vapaussodan ja Itsenäisyyden Kymenlaakson Perinneyhdistys ry
 Vellamon ystävät ry
 ViaDia Kotka ry
 Viihdekuoro Hyvän Tuulen Laulajat ry
 Viihdekuoroyhdistys Stemmarit ry
 Vilppulan nuorisoseurantalo
 VIROLAHTI-SEURA ry
 Voikkaan kirkkokuoro ry

Kaakkois-Suomen ELY-alueen sijoittuminen koko maan aineistoon verrattuna v. 2012

Liite 3.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueen kolmannen sektorin profiili (% koko maasta)

	Kaakkois-Suomi	Koko maa	Ka-S %-osuus koko maasta
Väestö			
Väestö 2012	313 776	5426674,00	5,78
Paikallismuseot 2010			
Paikallismuseot	34	500	6,80
Paikallismuseoihin palkatut työntekijät	21	355	5,92
Paikallismuseoiden talkootyöläiset	402	4512	8,91
Paikallismuseoiden kävijät	36 725	425 453	8,59
Harrastajateatterit 2010			
Harrastajateatterit	22	360	6,11
Harrastajateatterien katsojat	75 178	782 286	9,61
Harrastajateatterien esityskerrat	688	7 043	9,77
Kuorot ja orkesterit (Sulasol) 2012			
Sulasol) Kuorot ja orkesterit	25	345	7,25
(Sulasol) Esiintymiset	387	5 728	6,76
(Sulasol) Koulutukset	53	948	5,59
Käsi- ja taideteollisuusyhdistykset 2012			
Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten toimipisteet	7	97	7,22
Käsi- ja teideteollisuusyhdistyeten työpajoihin osallistuneet	2 454	73 906	3,32
Käsityötaitojen työpajojen atp	1 667	74 266	2,24
OKM:n ja TAIKEN rahoitus 2012			
Valtion rahoitusta saavien toimijoiden rahoituksen määrä/OKM	300 000	139 998 376	0,21
Valtion rahoitusta saavien toimijoiden rahoituksen määrä/TAIKE	210 000	8 333 400	2,52
Valtion rahoitus yhteensä OKM & TAIKE €	510 000	148 331 776	0,34
Valtion rahoitusta saavat hankkeet kpl-määrä/OKM	1	869	0,12
Valtion rahoitusta saavat hankkeet kpl-määrä/TAIKE	11	722	1,52
Valtion osarahoittamat kulttuuritapahtumat 2012			
Valtion osarahoittamat kulttuuritapahtumat/kpl	11	163	6,75
Valtion osarahoittamien kulttuuritapahtumien rahoitus €	210 000	4 572 000	4,59
Alueellinen rahoitus 2012 (kokonaissummat lasketaan OKM:ssä, kun kaikki hankkeet tiedossa)			
Hankkeet/kpl	2		
Alueellinen rahoitus € (julkinen rahoitus)	329 109		
Alueelliset valokuvakeskukset 2009			
Valokuvakeskukset	2	10	20,00
Valokuvakeskusten työntekijät	2	12	16,66
Valokuvakeskusten kävijät	8 050	167199	4,81
Taiteilijaseurojen toiminta			
Taiteilijaseurat	3	49	6,12
Taiteilijaseurojen jäsenet	148	5 519	2,68

Liite 4.

Vahvuudet ja heikkoudet kolmannen sektorin toiminnassa Kaakkois-Suomessa:

Vahvuudet	Heikkoudet
Joillakin toimijoilla on hyvin toimiva organisaatio ja työtavat	Vaikeaa on saada ihmiset sitoutumaan vapaaehtoistointaan
Osaamista ja kokemusta on, samat toimijat hoitavat vuosittain esim. tapahtumissa samoja osa-alueita (vuosien kokemus)	Toimijoiden ikääntyminen, hankala saada uusia toimijoita mukaan: henkilöresurssit vähenevät. Toimijatahot ovat suhteellisen pieniä jäsenmäärältään ja keski-ikä on korkea
Aktiivinen yhteisöllisyys, Kotiseutu- / yhteishenki. Vahva paikallistunne Useat asukkaat kuuluvat eri yhdistyksiin, luovat yhteisyyttä	Talkootyön / todellisen ilmaisen työn väheneminen: jossain paikoissa jopa toiminnan / palveluiden ylihinnointelu (jopa ammattilaisten tasolle)
Joillakin alueilla sopeudutaan tämän päivän vaatimuksiin (esim. viranomaisten vaatimukset) hyvin ja joustavasti	Määrätietoisuuden / suunnitelmallisuuden puuttuminen toiminnasta: tehdään sitä mikä on kivaa ja tylsät asiat jäävät hoitamatta
Mannerheimin lastensuojeluliiton paikallisyhdistyksen ja Pelastakaa Lapset ry:n toiminta on hyvää ja heitä arvostetaan toimijoina.	Liian usein toiminta on muutaman ihmisen varassa, samat henkilöt ovat aktiiveja useissa yhdistyksissä omilla paikkakunnillaan (tässä on hyviä ja huonoja puolia!) Vetovastuussa olevien aktiivinen vähäinen määrä. Yhdistysten rivijäsenen aktivointi on haasteellista, pieni osa yhdistysten jäsenistä toimii aktiivisesti.
Yhdistystoimintaa on ja yhdistyksistä löytyy innostusta Paljon järjestäytyntä toimintaa	Paikka paikoin tehdään asiat aina saman kaavan mukaan / samalla tavalla: alan ulkopuolelta tulevat ja vapaaehtoistyötä tekevät eivät välttämättä seuraa alaa ja aikaa: toimitaan vanhoilla ja ehkä väärilläkin resepteillä tämän päivän vaatimuksiin nähden
Palveluilla tulevaisuudessa kysyntää julkisten palveluiden supistuessa	Yhdistysten koko on pieni ja sitä kautta voimavarat hajautuvat. Yhdistämällä voimavaroja saataisiin enemmän yhteisöllisyyttä
Kolmas sektori aktiivinen myös maaseudulla – kylätoimintaperinne, harrastajateatterit, käsityöläiset, liikuntaseurat, musiikkiryhmät...	Kuntapalveluissa tavoitellaan kolmannen sektorin yhteistyön syventämistä palvelujen järjestämisessä, mutta onko pienillä yhdistyksillä yksin siinä onnistumisen mahdollisuuksia.
Maakunnista löytyy monipuolista luovien alojen osaamista (käsityö, musiikki, teatteri, liikunta...)	Asiakkaat eivät ole halukkaita maksamaan palveluista niiden todellista hintaa (tai asiakkailla ei ole varaa maksaa). Tämä on suuri ongelma.
Sähköiset palvelut antaisivat monia mahdollisuuksia	Palveluja tuottavien osaaminen osittain puutteellista (myös liiketalousosaamista tarvitaan)
SOME-kanavien hyödyntäminen	Vieläkään ei ole oikein opittu toimimaan verkostoissa. Verkostojen johtaminen on puutteellista.
Rakentava asenne	Kehittämistä palvelutuotteiden rakentamiseen tarvitaan – mistä rahat tähän?
	Verotukseen liittyvät ongelmat – talkootyön verottaminen?
	Hankala sähköinen löydettävyys ja saavutettavuus
	Oma tiedotus, etenkin välittömän sidosryhmän ulkopuolelle
	Kyvyttömyys nähdä toisen vahva paikallistunne